

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

TenneT TSO B.V.

Directoraat-generaal Agro en Natuur

Directie Natuur en Biodiversiteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

Datum

Betreft Nb-wet 1998; definitieve vergunning; project TOZ Borssele;
Westerschelde & Saeftinghe, Voordelta, Vlake van de Raan (NL+B),
SBZ3 (B)

Geachte ,

Ons kenmerk

DGAN-NB / 16091611

Uw kenmerk

Bijlage(n)

2

Bij brief van 7 december 2015 verzoekt Arcadis Nederland B.V. mij namens u om aan TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet 1998) te verlenen voor het project Transmissiesysteem op Zee Borssele (hierna: TOZ Borssele). De activiteit heeft gevolgen voor de Natura 2000-gebieden Westerschelde & Saeftinghe, Voordelta, Vlake van de Raan inclusief het Belgische deel hiervan en het Belgische Vogelrichtlijngebied SBZ3.

Conform artikel 41, lid 1, van de Nb-wet 1998 heeft u uw belang bij het verlenen van de vergunning gemotiveerd.

Procedure

Op 10 december 2015 ontving ik uw aanvraag. Bij brief van 15 december 2015 (kenmerk: 15180912) heb ik de ontvangst van uw aanvraag bevestigd.

Eveneens bij brief van 15 december 2015 heb ik u verzocht de aanvraag aan te vullen. De gevraagde aanvulling heb ik van u op 23 december 2015 ontvangen. De aangepaste versie van de passende beoordeling heeft u op 22 december 2015 aan mij toegezonden.

Coördinatie besluiten

De Minister van Economische Zaken (EZ) heeft in het coördinatiebesluit van 4 december 2014 bepaald dat op de besluitvorming voor dit project de rijkscoördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is. Dat wil in dit geval zeggen dat de besluiten die nodig zijn voor het net op zee – Borssele gezamenlijk worden voorbereid, waarbij deze procedure wordt gecoördineerd door de Minister van EZ. Daarbij doorlopen de besluiten, op grond van artikel 3.31, derde lid, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wro, de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht met toepassing van de bijzondere regels in artikel 3.31, derde lid, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wro.

Dit besluit is één van de besluiten die nodig zijn voor het net op zee - Borssele. Daarom is ook op dit besluit de rijkscoördinatieregeling van toepassing. De Minister van EZ heeft een gecoördineerde voorbereiding van de besluiten voor het net op zee – Borssele bevorderd. Onderhavig besluit is samen met het inpassingsplan en de andere besluiten als volgt voorbereid:

- op 17 maart 2016 is een kennisgeving met betrekking tot het ontwerp gepubliceerd in de Staatscourant; kennisgeving heeft ook plaatsgevonden in enkele huis-aan-huisbladen en regionale dagbladen;
- op 18 maart 2016 is door de Minister van EZ een ontwerp van het besluit aan TenneT gezonden;
- het ontwerp van het besluit heeft van 18 maart 2016 tot en met 28 april 2016 ter inzage gelegen op het Gemeentehuis van Borssele en op www.bureau-energieprojecten.nl
- er is een informatieavond georganiseerd, op 5 april 2016, waarbij de mogelijkheid werd geboden mondeling zienswijze naar voren te brengen.

Op grond van artikel 3.32 in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wet ruimtelijke ordening worden dit besluit en de andere besluiten gelijktijdig door de Minister van EZ bekendgemaakt. Tevens doet de Minister van EZ daarvan mededeling in de Staatscourant, enkele huis-aan-huisbladen en regionale dagbladen en langs elektronische weg. Eerdere insprekers en grondeigenaren en beperkt gerechtigden op die gronden worden persoonlijk geïnformeerd.

Bevoegdheid

De voorgenomen activiteit valt onder artikel 2, sub 'j', van het Besluit vergunningen Nb-wet 1998 (hierna: het Besluit) (Staatsblad 2005, nr. 594; het laatst gewijzigd per 7 oktober 2012, Staatsblad 2012, nr. 612), luidend: 'aanleg, uitbreiding en wijziging van hoogspanningsverbindingen met een spanning van 220 kV of hoger'. De activiteit valt tevens onder artikel 3, sub 'b', van het hiervoor genoemde Besluit, luidend: 'niet-provinciaal ingedeelde gebieden'.

Op deze basis en artikel 19d, lid 5, van de Nb-wet 1998, is de Minister van EZ bevoegd tot vergunningverlening op basis van artikel 19d van de Nb-wet 1998. Op basis van de portefeuillevreiding tussen de Minister van EZ en de Staatssecretaris van EZ is deze bevoegdheid belegd bij de staatssecretaris.

De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'Landelijke wet- en regelgeving'.

Besluit

Met de door u uitgevoerde passende beoordeling als bedoeld in artikel 19f van de Nb-wet 1998 is de zekerheid verkregen dat met het uitvoeren van de aangevraagde activiteit, gelet op de relevante instandhoudingsdoelstellingen en met inachtneming van de weergegeven voorschriften, waaronder mitigerende maatregelen, geen aantasting zal optreden van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden Westerschelde & Saeftinghe, Voordelta, Vlake van de Raan, inclusief het Belgische deel ervan, en het Belgische Vogelrichtlijngebied SBZ3.

Deze conclusie geldt nadrukkelijk vanuit de door mij specifiek hiertoe geformuleerde vergunningvoorschriften ter bescherming van de in de hiervoor genoemde Natura 2000-gebieden en in het Belgische Vogelrichtlijngebied SBZ3 aanwezige beschermde waarden.

Tevens is met de inhoud van de betreffende passende beoordeling de zekerheid verkregen dat de aangevraagde activiteit de wezenlijke kenmerken van de voormalige beschermde natuurmonumenten Verdrongen Zwarte Polder, Schor van Waarde en Verdrongen Land van Saeftinghe niet zal aantasten.

Gelet op de bepalingen van de Nb-wet 1998 en de in de bijlage vermelde overwegingen besluit ik derhalve TenneT de gevraagde vergunning ingevolge artikel 19d van de Nb-wet 1998 te verlenen onder de navolgende voorschriften en beperkingen.

Voor een weergave van de inhoud van de aanvraag en de relevante wet- en regelgeving alsmede het van toepassing zijnde beleid verwijs ik naar de bijlage bij dit besluit. In dezelfde bijlage treft u voorts mijn inhoudelijke overwegingen die aan dit besluit ten grondslag liggen aan, evenals een weergave van de diverse zienswijzen en mijn reactie daarop. De bijlage maakt onderdeel uit van dit besluit.

Voorschriften en beperkingen

Ter bescherming van de in de Natura 2000 gebieden Westerschelde & Saeftinghe, Voordelta, Vlake van de Raan inclusief het Belgische deel hiervan, en in het Belgische Vogelrichtlijngebied SBZ3 aanwezige beschermde waarden, verbind ik aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen.

Algemeen

1. Deze vergunning staat op naam van TenneT TSO B.V. of diens rechtsopvolger.
2. Deze vergunning wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de vergunninghouder of aantoonbaar in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
3. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een kopie van deze beschikking, inclusief alle daarbij behorende onderdelen (zie onder 'besluit'), en tonen deze op eerste vordering aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen zijn aantoonbaar op de hoogte van de inhoud en het doel van deze voorschriften en beperkingen, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Het tijdstip waarop de vergunde activiteit daadwerkelijk wordt gestart, wordt minimaal een week voor de aanvang ervan schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) gemeld aan de Staatssecretaris van Economische Zaken of diens rechtsopvolger (hierna: het bevoegd gezag), t.a.v. het Nb-wetteam.

6. De vergunde activiteit wordt overeenkomstig de ingediende aanvraag en bijbehorende passende beoordeling uitgevoerd, met inachtneming van de aan deze vergunning verbonden voorschriften en beperkingen. Bij eventuele strijdigheid van de aanvraag en/of passende beoordeling met de voorschriften en beperkingen in onderhavige vergunning, prevaleren deze laatste.
7. Het uitvoeren van een activiteit in afwijking van de aanvraag en/of het vergunde is enkel toegestaan na een positief besluit op een daartoe strekkend, deugdelijk onderbouwd, verzoek van of namens de vergunninghouder. Een wijzigingsverzoek dient per post of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) te worden ingediend en leidt, afhankelijk van de omvang van de gevraagde afwijking, ofwel tot een formeel rechtsoordeel waarbij wordt verklaard dat de wijziging valt binnen de initiële vergunning ofwel tot een formeel wijzigingsbesluit waaraan eventueel inspraak van de relevante belanghebbende partijen aan vooraf kan gaan.
8. Bij opgetreden incidenten moet worden gehandeld conform de daarbij van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Tevens wordt in het kader van deze vergunning per direct schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) melding over de aard en omvang van het incident gedaan aan het bevoegd gezag (t.a.v. het Nb-wetteam) onder overlegging van alle relevante gegevens. Onder incident wordt in dit verband verstaan 'een onvoorziene gebeurtenis waardoor schade aan de natuurlijke kenmerken in het betrokken beschermde gebied is of kan worden toegebracht' (bijvoorbeeld wanneer onbedoeld schadelijke stoffen in het milieu vrijkomen.)
9. Bij een opgetreden incident is de vergunninghouder verplicht eventuele verontreinigingen zo mogelijk direct te laten verwijderen en de eventueel opgetreden schade voor zover mogelijk te herstellen, zulks ter beoordeling van het bevoegd gezag.
10. Alle door of namens het bevoegd gezag te geven aanwijzingen en/of uitvoeringsbepalingen worden binnen de in de aanwijzing bepaalde termijn opgevolgd.
11. Zodra de werkzaamheden met betrekking tot de vergunde activiteit feitelijk zijn beëindigd, wordt dit uiterlijk binnen een week schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) gemeld aan het Nb-wetteam.

Impuls onderwatergeluid

12. De vergunninghouder maakt gebruik van één of meer op de relevante frequenties afgestelde 'acoustic deterrent device(s)' gedurende een half uur voor het begin van de heiwerkzaamheden alsmede gedurende het heien. De vergunninghouder onderbouwt in het heiplan welk(e) type(s) afschrikmiddel(len) gebruikt zal of zullen worden, waarbij hij ingaat op de effectiviteit van het of de gekozen type(n).
13. De heiwerkzaamheden vangen aan met een soft start. De duur en het vermogen van de soft start dient zodanig te zijn dat bruinvissen de gelegenheid hebben om naar een veilige locatie te zwemmen. De vergunninghouder onderbouwt in het heiplan duur en vermogen van de soft start.

14. Als gevolg van de bouw van de platforms mag op enig moment het geluidsniveau onder water tijdens het heien de in de onderstaande tabel vermelde geluidsnorm niet overschrijden.

Geluidsnorm (dB re $\mu\text{Pa}2\text{s SEL1}$ op 750 meter van de geluidsbron)

Aantal heipalen	Januari tot en met mei	Juni tot en met augustus	September tot en met december
4-8	162	167	169

15. Het geluidsniveau dient tijdens het heien door of namens de vergunninghouder continu gemeten te worden. De geluidsmetingen dienen per geheide funderingspaal, binnen uiterlijk 48 uur na de afronding van het heien van de betreffende funderingspaal schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) te worden doorgestuurd naar het bevoegd gezag, t.a.v. het Nb-wetteam.
16. De vergunninghouder stelt een heiplan op en dient dat uiterlijk 8 weken voorafgaand aan de start van de bouw schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) in bij het bevoegd gezag, t.a.v. het Nb-wetteam.
17. De werkzaamheden worden uitgevoerd conform het heiplan als bedoeld in het vorige voorschrift.
18. De vergunninghouder spant zich om in een zo kort mogelijk aaneengesloten periode zo min mogelijk onderwatergeluid te produceren.

Bovenwatergeluid en zicht

19. Om verstoring van zeehonden en broedende vogels door aanleg- en onderhoudsschepen te voorkomen wordt er ten minste een afstand van 1.200 meter aangehouden tot actuele vaste ligplaatsen van zeehonden en 500 meter van broedlocaties van vogels op de platen. Dit geldt niet wanneer er door aanleg- en onderhoudsschepen gevaren wordt tijdens hoogwater en er geen zeehonden aanwezig zijn op de platen of op locaties waar de hoofdvaargeul in de huidige situatie binnen 1.200 meter van de ligplaatsen loopt.
20. Om verstoring van ruiende bergeenden te voorkomen, wordt in de ruiperiode (15 juli tot en met augustus) te allen tijde een afstand van 500 meter tot de ruiplaatsen aangehouden.
21. Vanuit de werklocatie wordt direct naar de ligplaats in de haven gevaren zonder hierbij onnodige omwegen te maken over de Westerschelde. Hierbij wordt de huidige hoofdvaarroute gebruikt.

Vertroebeling

22. Het inbaggeren van de kabels vanaf de wal (het 'blauwe' deel in Figuur 45 van de passende beoordeling) vindt plaats tussen 1 september en 1 februari waardoor het primaire productie seizoen wordt vermeden. Het deel van de kabels vanaf de grens van de Vlake van de Raan naar de kavels kan wel in ieder seizoen worden ingebaggerd. Ook andere aanlegmethodieken zijn in ieder seizoen mogelijk.

23. Voor de aanleg van de onderzeese kabels in het gebied Westerschelde dient een aanlegmethode te worden toegepast die zo min mogelijk slib genereert om effecten door vertroebeling op vogels (met name visdief, dwergstern en grote stern) en trekvissen te vermijden.
24. De werkzaamheden worden zoveel als mogelijk buiten de periode van de trek van trekvissen uitgevoerd.
25. De wijze van het uitvoeren van de aanleg- en onderhoudswerkzaamheden aan de kabels en het uitvoeren van maatregelen om te voldoen aan de in voorschrift 32 genoemde gronddekking, moet door vergunninghouder in een aanleg- en onderhoudsplan worden vastgelegd. Dit aanleg- en onderhoudsplan moet 8 weken vóór aanvang van de werkzaamheden schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden aangeleverd, t.a.v. het Nb-wetteam.

Habitatverlies

26. Bij de aanleg van kabels in het gebied Westerschelde wordt daar waar mogelijk gebruik gemaakt van de aanlegmethode 'trenchen' of vergelijkbare methoden met zo min mogelijke vertroebeling om het tijdelijke habitatverlies voor de habitattypen H1110B en H1130 zo gering mogelijk te houden.

Betreding

27. Bij de aanlanding wordt tijdens het ingraven van de kabels gebruik gemaakt van rijplaten om effecten van betreding en vertrapping op het habitatype H1320 slijkgrasvelden te beperken. Op die locaties waar graafwerkzaamheden worden verricht, wordt het habitatype voorafgaand aan de werkzaamheden verplaatst door het bovenste gedeelte van de bodem (de wortelzone) af te graven, in depot te zetten en na afloop van de werkzaamheden weer terug te plaatsen.

Verlichting

28. Tijdens de productiefase bestaat de nodige verlichting op de platforms uit de wettelijk verplichte navigatieverlichting. In onbemande situatie is dit de enige verlichting die wordt gevoerd.
29. Werkverlichting wordt enkel toegepast wanneer die noodzakelijk is voor het veilig verrichten van activiteiten op het platform en het veilig verblijf van personeel op het platform.
30. De werkverlichting wordt zodanig opgesteld, ingericht en naar buiten toe afgeschermd dat uitstraling van licht naar de omgeving (boven en buiten het platform) zoveel mogelijk wordt voorkomen.
31. Voor de platforms zal een Verlichtingsplan moeten worden opgesteld en schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) ter goedkeuring worden voorgelegd aan het bevoegd gezag. In het Verlichtingsplan zal worden aangegeven op welke wijze de lichthinder voor vogels zoveel mogelijk beperkt wordt, binnen de wettelijke regels.

Elektromagnetische velden

32. Het tracé van de kabels vanaf de platforms tot aan het aanlandingspunt dient een grondbedekking te hebben zoals voorgeschreven in de Waterwetvergunning d.d. 7 juli 2016 (RWS-2016/28137).

Verwijdering

33. Na beëindiging van de activiteit dient de locatie en het bodemoppervlak rond de platforms schoon te worden opgeleverd en in de oorspronkelijke staat te worden hersteld.
34. De vergunninghouder legt 8 weken voor de start van de verwijderingsfase schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) een Ecologisch werkplan ter instemming aan het bevoegd gezag voor. In het Ecologisch werkplan wordt aangegeven hoe negatieve effecten op Natura 2000-doelen worden voorkomen.

Monitoring

35. De vergunninghouder legt 8 weken voor de start van de gebruiksfase schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) een Monitorings- en evaluatieplan ter goedkeuring aan het bevoegd gezag voor. In dit Monitorings- en evaluatieplan wordt vastgelegd op welke wijze en met welke frequentie zeezoogdieren en vissen worden gemonitord. De monitoring heeft als doel om vast te stellen of en zo ja, in welke mate er negatieve effecten op de hiervoor genoemde soortgroepen optreden door elektromagnetische velden van de onderzeese kabels.
36. Het Monitorings- en evaluatieplan geeft verder aan hoe en met welke frequentie de resultaten van de monitoring worden gerapporteerd aan het bevoegd gezag.
37. Het Monitorings- en evaluatieplan dient te worden bijgesteld indien de tussentijdse resultaten, gelet op het in het voorschrift 35 aangegeven doel, naar het oordeel van het bevoegd gezag daartoe aanleiding geven. Dergelijke tussentijdse wijzigingen behoeven de schriftelijke instemming van het bevoegd gezag alvorens zij worden doorgevoerd.

Het wijzigen of intrekken van de vergunning

38. De voorschriften en beperkingen waaronder deze vergunning is verleend, kunnen door het bevoegd gezag ambtshalve worden gewijzigd of aangevuld indien naar het oordeel van het bevoegd gezag uit eigen waarneming of anderszins blijkt dat de vergunde activiteit andere of nadeliger gevolgen heeft voor de relevante beschermde waarden dan die welke bij het nemen van dit besluit op basis van de op dat moment beschikbare informatie werden verwacht, zulks met inachtneming van artikel 43, lid 2, van de Nb-wet.
39. Indien op enig moment mocht blijken dat de vergunde activiteit zodanige schade aan de relevante beschermde waarden dreigt toe te brengen en het geven van aanwijzingen, het wijzigen of aanvullen van de voorschriften of beperkingen deze schade niet kan voorkomen, dan kan deze vergunning worden ingetrokken.

40. Voordat tot wijziging van vergunningvoorschriften of (gedeeltelijke) intrekking van de vergunning wordt overgegaan, wordt de vergunninghouder in de gelegenheid gesteld haar zienswijze naar voren te brengen (tenzij spoedeisendheid tot onmiddellijke intrekking c.q. wijziging noodzaakt).

Toezicht

41. De vergunninghouder geeft, overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht, alle medewerking aan de aangewezen toezichthouder(s).
42. Vergunninghouder voert een administratie waarin alle op deze vergunning betrekking hebbende documenten en bewijsstukken ten aanzien de naleving van de voorschriften en beperkingen van deze vergunning, met name de voorschriften 12 tot en met 32 en 35 tot en met 37, zijn opgenomen.

Looptijd/geldigheid

43. De vergunning is geldig vanaf 1 januari 2017.
44. De vergunning is, ten behoeve van de uitvoering van voorschrift 33, geldig tot uiterlijk twee jaar nadat de vergunde activiteit is beëindigd (zie hiervoor ook voorschrift 11).

Overige voorschriften

45. Het niet naleven van de voorschriften van deze vergunning kan, naast (tijdelijke) intrekking van de vergunning, ook eventuele strafvervolgning tot gevolg hebben.

Hoogachtend,

Martijn van Dam
Staatssecretaris van Economische Zaken

Bijlagen: 1 Inhoudelijke overwegingen
2 Antwoordnota zienswijzen

Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, postbus 20019, 2500 EA, Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt zes weken en vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd. Een belanghebbende die redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij geen

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Natuur en Biodiversiteit

Ons kenmerk
DGAN-NB / 16091611

zienswijze naar voren heeft gebracht op het ontwerp van het desbetreffende besluit, kan ook beroep instellen.

Op dit besluit is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbende in het beroepschrift moet aangeven welke beroepsgronden hij aanvoert tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Het wordt aanbevolen in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.